

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi polji in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj LI.

V Ljubljani, 18. novembra 1898.

List 46.

Praznuj nedeljo in zapovedane praznike.

Kako bodem umrl? Kakšen bo konec mojega življenja? — Važno vprašanje zares! Če bo konec dober, smrt srečna, o potem si rešen za celo večnost. Kaj koristi zidarju, če zida še tako lepo hišo, če je pa ne dovrši? Kaj koristi mornarju, če je prebrodil globoko morje, pa se potopi v pristanišču? Koliko je koristilo Judežu, ker je hodil toliko časa za Gospodom, ko je umrl kot samomorilec? In kaj bi koristilo nam, da smo dolgo pobožno živeli, a ne do konca in bi bili kljub temu pogubljeni?

Če je pa tako, si bo morda kdo mislil, potem je najbolje, da popustim vse, naj umrjem kakor hočem, saj do konca ne morem vstrajati.

Res je, nihče ne ve, ali je vreden ljubezni ali sovraštva, nihče ne more reči: „Jaz ne bodem nikoli več smrtno grešil“. Srečna smrt je velik dar božji, dar, katerega nam Bog podeli iz golega usmiljenja. Toda res je pa le: Kdor se pogubi, ta se pogubi iz lastne krivde. Ti spolni svojo dolžnost, drugo pa prepusti Bogu.

Ako tako storiš, ti lahko povem, kaka bo tvoja zadnja ura.

Poslušaj: Kakor boš praznoval nedeljo, tako boš umrl.

Mi smemo, da mi moramo delati. „V potu svojega obraza boš jedel kruh“, pravi Gospod Bog. (I. Mojz. 3, 19.) Smemo tudi obogateti, ker to samo na sebi še ni greh.

Toda vse dni delati in le na dobiček gledati, to ni dovoljeno. Ob nedeljah in praznikih popusti vsakdanje delo — izvzemši onih opravil, katerih ne smemo in ne moremo opustiti. „Sedmi dan pa je sobota Gospoda, tvojega Boga; ne delaj

nobenega dela, ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne ptujec, ki je znotraj tvojih vrat“. (II. Mojz. 20, 10.) „Spomni se, da posvečuješ sobotni dan. (II. Mojz. 20, 8.)

Zapoved, katero je dal Gospod Bog Izraelcem radi sobote, ki je krščanska nedelja, ta zapoved se razteza tudi na vse praznike, katere je sveta cerkev postavila. V sledečem bomo govorili le o nedelji, toda pri tem mislimo tudi na praznike. Torej:

Zakaj je pa prepovedal Gospod Bog ob nedeljah hlapčevsko delo? Sicer nam ni dovoljeno to vprašanje. Bog je Gospodar vseh stvari, on lahko zapove, kedaj naj človek, njegova stvar, počiva. „Jaz sem Gospod“. (Iz. 45, 3.)

Pa vprašajmo vsejedno: Zakaj se ne sme ob nedeljah delati?

Da se odpočijemo in dobimo novih močij za delo, da se tudi reveži včasih odpočijejo in razvesele, prav posebno pa, da se neumrjoča duša zopet pokrepča pri studencih večne milosti in zadobi novo moč in nov pogum.

Samo v hudi sili bi smel delati tudi v nedeljo. Prežalostno pa je videti, kako malo se dandanes spoštuje Gospodov dan. Najmanjši vzrok zadostuje, da opravljajo hlapčevsko delo na praznik. V začetku le malo časa, toda polagoma pride v navado, da delajo ob nedeljah dopoldne, popoldne pa tratijo čas s praznimi veseljami. Za praznike se še ne zmenijo ne.

Podajmo se v duhu k smrtni postelji tacega človeka, kateri ni spolnoval Gospodove zapovedi in je delal v nedeljo in v delavnik.

Delal je vedno v petek in svetek in se tako popolno v ta svet zaljubil. Počasi je izgubil čut za večnost in nebesa, in s tem tudi pozabil vse postave, katere mu nalaga sveta vera. Slednjič že ne ve, zakaj je ustvarjen. Da ima le delo, da mu gre le kupčija izpod rok, da le služi dosti denarja. kaj mu drugo mari.

Tako živi dan za dnevom, mesec za mesecem, leto za letom, kot bi živel večno na tem svetu, imel le telo in ne tudi duše, kakor bi ne bilo ne Boga ne večnosti. Ne dela radi Boga in njegove svete volje, tudi ne radi čednosti ali greha, ampak le zavoljo koristi in dobička, uživanja in časti. S kratka postal je povsem sveten in čuten; njegovo življenje je tako, kakoršna njegova nedelja — brez Boga.

In taka je tudi njegova smrt. Pred očmi umirajočega se vedno bolj temni, in te grozne teme ne razsvetljuje luč sv. vere. Ta svet izginja zanj in kakšen se mu odpira? Vez z ljudmi postaja vedno rahleja, in z Bogom se ne zna pogovarjati. Bolnik ne veruje, ne upa, ne ljubi in ne moli.

Kakor ugasne svetilka, kakor obstoji stroj, kakor pogine žival brez vere, brez upanja, brez ljubezni, brez Boga — tako umrje tak človek. Ali ni bila taka njegova nedelja? Ako je tvoja nedelja brez Boga, bo tudi tvoj smrtni dan brez Boga, zato pa tudi večnost brez Boga.

Z nedeljskim počitkom pripoznava človek Boga kot svojega Gospoda. Toda on se ni zmenil za nedeljo in je spremenil Gospodov dan v delavnik. Satanu je služil ob nedeljah, njemu ki svetuje in priganja k delu posebno v nedeljo: Kdor dela greh je iz hudiča. (I. Jan. 3, 8.)

Oni, ki so služili v življenji tako zvesto tega svojega gospoda, bodo li našli po smrti mir v njegovem kraljestvu? Ne mir, ampak take muke, da „bodo ljudje iskali smrti, in je ne bodo našli; in bodo želeli umreti in smrt bo bežala od njih. (Skr. raz. 9, 6.)

Posebno hudo mora biti na onem svetu trpljenje ob nedeljah, ob Gospodovih dnevih. Če je kedo obsojen radi hudega zločina v ječo, tedaj ga spomnijo s postom in poostreno temnico, da je zopet prišel dan, ko je storil zločin. Tako bo najbrže tudi v večnosti. V nebesih se vesele in prepevajo: Danes je Gospodov dan! A tudi v peklu rujovejo in v vicah vzdihujejo: Danes je Gospodov dan!

Ako si skrunil nedeljo, bo sicer molil duhovnik na tvojem grobu: „Gospod mu daj večni mir“, toda te molitve ne bo slišal Vsegamogočni: ležal boš v grobu večne smrti, nikoli ne boš

ustal v večno veselje. Sedaj misliš, da delaš ob nedeljah velike dobičke, pozneje boš pa ravno ob nedeljah najgrenkeje občutil Gospodove besede: „Kaj bo namreč človeku pomagalo, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? (Mark. 8, 36.)

Ker v nedeljo nisi počival, ne boš počival na veke. Kakoršna tvoja nedelja, taka tvoja smrt.

* * *

Poglejmo pa sedaj prijaznejo podobo. Stopimo k smrtni postelji dobrega in gorečega kristjana, ki je vestno posvečeval nedeljo.

Mej tednom, ko človek dela in je zatopljen ves v ta svet, priveže to delo tudi dušo na zemljo. Ko pa pride počitek, postane prosta tudi duša, vzdigne se zopet v svojo domovino in se tam zopet poživi in okrepi.

Mej tednom se je tudi duša oprasila in omaževala, v nedeljo pa otrese ves prah in veselo kliče: Gospodov dan je. Nedeljsko zvonjenje je tudi dušo prebudilo, prešla je vsa zmedenost in raztresenost, katero je povzročilo delo med tednom. Zopet se zbere in povzdigne k svojemu stvarniku.

Tako vedno krepi nedelja dušo in jo vedno spominja na večnost, na njeno pravo domačijo. Tudi v tem slučaju je človeško življenje tako, kakoršna je njegova nedelja, namreč v Bogu in z Bogom. Taka bo tudi njegova smrt.

Njegovo telesno oko umira, a za oko sv. vere se mu odpira veličanstvo na drugem svetu; vidno stvarstvo zanj umira, nevidno se mu odpira. Trdna vera mu kaže pravo pot v večnost, upanje mu obriše vse solze iz oči, ljubezen mu zjasni velo obličje!

Morebiti je bil ubog, imel le revno bajtico, sedaj gre v stanovanje, katero mu je pripravil sam božji Sin. — Ali pa je bil bogat, nič ne dč, samo zamenja: časno z večnim, minljivo z neminljivim, zemsko slepilo z večno resnico.

Pred leti je stala mati z otroki ob postelji umirajočega očeta, delavca. „Žena, otroci, ne obupajte“, jih je tolažil na smrtni postelji. „Vprašam vas, nas je li Bog kedaj zapustil? Nikdar nisem delal v nedeljo, in se nam je godilo slabo? Zaupajte, spolnujte božje zapovedi, On nas ne bo zapustil. V kratkem se zopet vidimo!“

Takrat, ko človek sam najbolj potrebuje tolažbe, je ta zvesti služabnik božji tolažil druge. Tako mirno in brez strahu je pričakoval smrti, saj si je bil v svesti, da je posvečeval nedelje in Gospodove praznike.

(Dalje prihodnjič.)

Marija — naša pomočnica!

(Pridiga v Marijinem Celju dne 12. avgusta 1894.)

(Dolje.)

Mi gledamo nasprotno, iz bolečin v bodoče veselje brez vsega trpljenja, iz nesreče v rajsko-lepe dneve, ki nas čakajo. Saj je tista, pred katero tu klečimo, naša „zgodnja danica“, naša „vrata nebeška“, saj jo zaupljivo pozdravljamo: „Upanje naše, bodi češčena!“

Mi nismo prišli, kot sužnji, ne! prišli smo kot otroci v hišo svoje predrage matere. Mnogoteri izmed nas so bili že lansko leto tukaj, a celo preteklo leto so hrepeneli, zopet dospeti na blaženi kraj, v Marijino Celje; drugi med vami so pa že celo življenje pričakovali zaželjenega trenutka, videti čudodelno podobo nebeške kraljice, poklekniti na sveti kraj, kjer je bilo že toliko solz obrisanih, že toliko prošenj uslišanih, že toliko src potolaženih!

Da, prišli smo kot otroci, k svoji materi, to je za nas najslajše zagotovilo. Te besede povejo vse, njihovo sladkost čutimo mogočno v svojih srcih.

Neobčutljiv bi moral biti otrok, katerega ne bi ganil prihod k svoji materi. Kje je lepše, kakor pa pri ljubi materi? Kje smo uživali najčistejše veselje? Kje so nam bile najsrčnejše ure? Ali ne v naročju predrage matere? Ali ne, ko smo pod njenim varstvom mirno in zaupljivo gledali v svet, dobro vedoč, da za nas nevarnosti ni, ker jih krepostna materna roka od nas odvrta? Takrat nam je bila zemlja še raj; zlega nismo poznali; bližina mile matere pregnala je vso hudobo, vso grenkobo?

Ni bilo tako? Spomnite se samo nedolžnih otroških let, in vsi mi boste pritrdili.

Otrok z materjo združen je otrok sred: cvetočega vrta; otrok poleg svoje skrbne matere zdi se mi srečnejši, kakor kak kralj na zlatem prestolu! . . .

Romar — zamisli se v te besede! Vedi, da sedaj stojiš poleg svoje čudodelne matere!

Romar, ki pride na Marijino božjo pot, gleda pred seboj nebeško Devico; njena postava stoji tako živo pred njim, da ji zre v ljubeznivi obraz in občuduje na njem materno milobo . . .

Kteri čut pa napolnuje naše srce, ko stojimo pred materjo? Je-li ljubezen? Gotovo. Je-li otroška vdanost? Brez dvoma. Je-li čut hvaležnosti? Je-li upanje? Da, vse to občutimo.

Ako je pa otrok v velikih nevarnostih ter ga besneči viharji krog in krog obdajejo, kaj pa potem posebno občuti?

Potem, — mislim — ni noben občutek tako močen, kakor trdno prepričanje in neomahljiva

zavest, da so nam mati pomočnica, ki nas varujejo vsega hudega, branijo vsega zla, odvrtačajo od nas vse preteče napade!

To prepričanje imejte tudi vi v sebi. Marijini romarji! Pomislite, da je Marija naša mati in s tem naša mogočna pomočnica!

Res, tako je, kakor smo med potom peli:

O Devica, pomočnica
Bila si in boš nam Ti! . . .
Pri slabostih in britkosti
Rada nam pomagaš Ti!
Pri skušnjavah in težavah
Pomočnica vedno si! . . .

Moj današnji govor naj bo, kolikor mogoče, jasna razlaga te misli, katera je za nas tako tolažljiva!

Marija, naša pomočnica! naj bo premišljevanje letošnjega božjega pota v Marijino Celje!

V vaših srcih naj pomnožijo moje ponižne besede trdno upanje do Marije pomočnice, Tebe pa, o nebeška mati, naj nam naklonijo in ganejo, da nam boš sedaj in vekomaj res pomočnica!

* * *

Znano je, da ni bolj pogumne ptice, kakor je postojna, kadar brani svoje mladiče. Ako se njih kdo le dotakne, plane z vso močjo nanj in rajši dá sebe umoriti, kakor, da bi kdo njenim mladičem najmanjšo škodo prizadel.

In kako čudovito pogumna je levinja, ki brani svoj zarod! Življenje rada žrtvuje, da le njega brez nevarnosti ohrani.

Tako je povsod. Mati pač brani s skrajno nevarnostjo svojega življenja vse one, katerim je dala življenje. To je naravna postava, razodeta pri vseh stvareh, pri brezumnih istotako, kakor pri človeški materi. Mati zastavi vse, življenje in blago, zdravje in zadnjo kapljico krvi za svojega otroka.

Tako veleva naravna, vzvišena — in zato častitljiva — postava; to je vsaki materi prirojeno, to je njena prva dolžnost.

Mi pa poznamo mater, ki vse, kar je lepo, blago in plemenito, v najpopolnejši meri spolnuje. Ob sebi je umevno, da so ji tudi materne dolžnosti svete, pred vsemi drugimi ona prva materna dolžnost: da svoje otroke brani, da je njim pomočnica!

O poznamo jo dobro; Marija je tista naša mati! Njen Božji sin Jezus Kristus nam jo je sam kot mater priporočil. V zadnjem trenutku svojega življenja, na sv. križu, je sv. Janezu rekel: „Glej, tvoja mati“, ter je ozrl se na Marijo. Sv. Alfons Liguori te besede lepo razloži ter pravi: „Ne k Janezu, temveč k učencu svojemu je Jezus govoril besede: Sin, glej tvoja

mati, kakor tudi sv. pismo pravi: Potem je rekel svojemu učencu... Zakaj pravi tako sv. pismo? Zato, da bi nas podučilo, da je Izveličar s temi besedami Marijo za Mater podelil vsem onim, kateri so učenci Gospodovi, toraj tudi vsi otroci Marijini!“

Ker je pa Marija naša mati, nas tudi neizmerno ljubi, ljubi nad vse pojme. Sveti Bernard pravi: „Ako bi hotel združiti ljubezen, katero imajo matere do svojih otrok, katero imajo možje do svojih žen, katero imajo angelji in svetniki do svojih vnetih častilcev, — vsa tolika ljubezen vendar ne doseže stopinje neizrekljive ljubezni, katero ima Marija do svojih otrok.“

Prvo znamenje ljubezni je, kakor smo videli, vsestransko pomoči vsem tistim, kateri so pomoči res potrebni. Pomagati ubogim, tolažiti žalostne, okrepčati potrte, to je prva dolžnost odkritosrčne ljubezni, posebno pa materne ljubezni.

Da smo mi take pomoči potrebni, kdo bi to tajil? Ali nismo pred nekaterimi trenutki še le peli k Mariji:

Marija k tebi vboge reve
Mi zapuščeni vpijemo,
Objokani otroci Eve
V dolini solz vzdihujemo!

Tako, o Marija, je k tebi sedaj klicalo poldrugi tisoč pobožnih romarjev iz premilih slovenskih krajev. Tako, o Marija, ti kličejo vsi zemljani, tako vzdihuje ves svet. „Naše besede so polne bolečin“, „spreminjamo obraz, ker nas bolečine tarejo“, moramo vsi reči s potrpežljivim Jobom.

A kje bi v trpljenji iskali pomoči? Kje najdemo tolažbo?

Nevarnost preti nam dvojna; prva se obrača proti našemu telesnemu, druga proti dušnemu življenju. Naše telo je vedno v trpljenju, nadlogah in smrtnih nevarnostih. Kar je Bog Adamu zagrozil, se le prehudo spolnuje. „V potu trpljenja boš jel svoj kruh“. „Vsi, kateri smo v tem šotoru (v tem telesu) ječimo polni trpljenja“.

Vse, kar zadeva naše telesno življenje, se trese pred pogubljenjem. Naša polja, naše gorice, naši vrtovi so vedno v nevarnosti. Kako trepetamo, ko se prikažejo črni oblaki na nebu! Kako vpitje nastane, ko začne strahovito toča rožljati in klestiti, da je groza. V nekaterih trenutkih je vse pokončano. In nastane potres, kako prestraši in zbega vse ljudstvo! Vse moči na zemlji in nad zemljo in pod zemljo, zdi se, da so se proti človeku zarotile.

Ni-li torej potreba, da ima človek pomoč in obrambo: ako ga pa že nesreča zadene, da ima vsaj tolažbo?

Ali — še veliko hujše sovražnike ima naša duša. Zalezuje jo pogubljen svet s svojimi skušnjavami in spletkami. Kamor koli se ozreš, nič družega skoraj ne zagledaš, kakor povsod nečimurnost, pohujšanje, hudobijo. Pravo je zadel modri Alban Stolz, ko reče: „V rajju je bilo samo eno prepovedano drevo, sedaj je takih dreves ogromen, nepregleden gozd“. Celi svet ni družega, kakor velika zanjka za nedolžne duše.

A nič manjši ni sovražnik, katerega nosimo proti svoji lastni duši v telesu samem; to je naše grešno poželenje. Narava naša je k slabemu nagnjena, „kajti meso želi proti duhu, a duh proti mesu, vpirata se drug proti drugemu, tako da ne delate, kar hočete“. Proti naši lastni volji nastanejo v nas strasti, napuh, jeza, sovraštvo, nevošljivost, nečistost, poželjivost, vse smrtonosne pušice, obrnjene proti našim dušam.

Naš najhujši sovražnik pa je hudi duh. Zato nas sv. Pavel opominja: „Ogrnite se z orožjem božjim, da bodete mogli stati zoper zvižace hudičeve!“ Ravno tako sv. Peter, rekoč: „Bratje, bodite trezni, čujte, ker nasprotnik vaš, hudič, kakor rjoveč lev hodi okrog, ter išče, koga bi pogoltnil“. Hudi duh nas neprestano zalezuje, da bi nam škodoval, časno in večno.

Res težavno, muk in trpljenja polno je življenje človekovo na zemlji. Z jokom zagledamo luč sveta, v solzah se tudi zadnjič vrtno oko. Od zibe do groba je samo boj proti sovražnim silam, ki nas od vseh strani napadajo. Silno težavna je ta „vojaška služba človekova na zemlji“. „Vsi dnevi človeški so polni bolečin in zlega, niti po noči ne moremo počivati“.

Ni torej potrebno, da si poiščemo pomoči?! Obupati bi morali, ako je ne bi od nikoder imeli.

Vendar, ljubi Bog nam je bolj milostljiv, kakor si zaslužimo. On nam hudo z dobrim povračuje. V naših nadlogah nam je dal pomočnico, ki se za nas bori in poteguje z ljubeznijo najmilejše, najdobrotljivejše matere.

Ta pomočnica nam je res prava mati, nebeška mati Marija!

(Dalje prihodnjič.)

Razgled po svetu.

V Debrecinu je prosila neka gospa župnika, naslovnega škofa Wolafko, naj ji posodi 5 gld., da more plačati stanarino. Ker so pa škofa že večkrat prevarili s takimi izgovori, je obljubil gospej, da bo plačal, a pride naj po denar hišna gospodinja sama, neke Danijela. Ta je prišla in povedala, da ji stanarica ni dolžna pet, ampak trideset goldinarjev. Škof da gospej 20 gld., in obljubi, da ji pozneje izplača še ostalih 10. Pozneje pa je sprevidel, da ga je Danijela prevarila in ni maral plačati preostalega dolga. Gospa mu je žugala s tožbo, misleča, da škof ne bo

hotel zaradi te male vsote pred sodnijo. Ali škof je prišel. Gospa je izgubila pravdo in bila obsojena, da plača tožbene stroške 1 gld. 40 kr. Ker gospa ni imela pri sebi denarja, ji je podaril škof 5 gld. Tega daru menda ni razumela Danijela, kajti iz sodnije je šla rekoč: Na vsak način sem morala imeti prav jaz, sicer bi mi presvetli ne bil poklonil denarja.

V Ogleju bodo osnovali katoliški shod. Katoliško življenje se je začelo gibati. Noben govornik ne sme govoriti dalje ko 20 minut, a govori se morajo poslati prej odboru. Razpravljalo se bode o katoliški organizaciji, o krščanski socialni ekonomiji, odgoji, pouku, tisku.

Poljaka. Poročali smo že o škofu Popielu in o preganjanju katoliških duhovnikov v Sibirijo. Kako pravična je ruska vlada zlasti do katoličanov priča tudi to-le: Kjer nimajo lastnega dušnega pastirja, prihajajo mnogi na skrivnem h katoliškim duhovnikom. Kako bi mogel biti ta tako brezčuten in trdosrčen da bi odgnal in zapodil siroto, ki pride k njemu po tolažbo? A Rusija tega ne pusti. Ko je zasedel prestol Nikolaj II. se je govorilo o boljših dobah za katoličane, o prijaznejših razmerah do apostolske stolice. In res, popotovanje nuncijske Agliarda na Rusko, pot ruskih katoliških škofov v Rim, ruski poslanik v Vatikanu, vse to je nekako pričalo o tem. A sedaj dokazuje vse ravno nasprotno, najbolj pa še najnovejši dogodki. Tako je dopuščena sem ter tam katoliškim duhovnikom kaka kapelica, a le pod pogodbo, da Poljakom pridigujejo v ruščini. Odkod ima vlada pravico umešavati se v službo božjo? Kako naj duhovnik poučuje v ruskem jeziku, ko mnogi niti ne znajo ne, ali komaj za silo tolčejo ta jezik? Pojde li celo poslušat, kako se ta ali oni spoveduje, ali rusko ali poljsko? Da, od prve delitve Poljske do danes imajo ruski katoliki žalostno življenje. Prognanstvo v ledeno Sibirijo, nečloveške krivice, ječe — vse to govori o bedi Poljakov a kliče tud iz nebes maščevanje, ki gotovo ne bo izostalo!

Srbija obrača v novejšem času nase občo pozornost, sedaj zlasti radi verskih odnošajev v tej kraljevini. Pred kratkim smo slišali, da Srbija zato ne dopušča apostolskemu namestniku, da izvršuje svojo službo, ker je nuncij priobčil to imenovanje le ustmeno srbskemu poslaniku na Dunaju. To je neznanstvena stvarica, nevredna kraljeve vlade. Vsakdo ve, da se cerkvena stolica sporazume z vlado, predno imenuje kakega cerkvenega dostojanstvenika. Ne zato, ker je odvisna veljava tega imenovanja od vlade, ampak zato, da dobiva dotični dostojanstvenik tudi od vlade pomoč in podporo. Kaj se zgodi preje, ali pismeno obveščanje ali ustmeno, na tem ni kar nič ležeče.

Pa pustimo to in skušajmo dobiti občo sliko o srbskem katoliškem gibanju. Berolinski kongres leta 1878. je dovolil vsem balkanskim državam popolno versko svobodo. Ta odlok je še danes za srbske katolike večinoma le na papirju. Vsega vkup imajo tri župnije, ki so premalo, da bi mogli biti pri sv. maši in zadostiti svojim verskim dolžnostim. Ne preostaja drugzga, kakor da hodiijo župniki ob določenem času po velikanskih župnijah, opravljajo sv. mašo, pridigujejo in dele sv. zakramente. Razkolnim duhovnikom je to trn v peti, kajti taka misijonska popotovanja pridružujejo ljudstvo v zvezi s katoliško cerkvijo in ga odvrta od prestopa k razkolu. Zato je ukazal

pokojni metropolit Mihael, da ne smejo pridigovati na takih krajih, ki so pristopni obema verama. Mešani zakoni se ne smejo sklepati, in katoliško poročanje takih zaročnikov je policijsko prepovedano.

Prejšnji ministerski predsednik je rekel nekemu katoliškemu duhovniku: „Kadar hočete storiti kaj v prid svoji katoliški občini, vam vlada po obstoječih zakonih ne sme stavljaliti nikakih zaprek; tem manj, ako dokažete, da je za vašo občino res nujno“. Žalostna izkušnja pa dokazuje, da niso vse oblasti te misli. Ali res ni več čas za to, da daje Srbija svojim katolikom ono svobodo, kakoršno dovoljuje židom in kakoršno imajo katoličani celo na Turškem?

Carigrad. Kako uboštvo je v razkolni grški cerkvi, priča mala knjižica z naslovom „Hieron biblion“ (sveto pismo). Potrdil jo je grški patrijarh in 6 nadškofov. Spisali so jo 3 duhovniki, Konstantin, Efrein in Nikodem. Pisatelji pričajo na vsaki strani, da jim popolnoma manjka bogoslovskae omike. Nadomestiti jo skušajo s tem, da navajajo mesta iz sv. očetov, katerih ni. Bili so na otoku Kiju in Patum, in to je dovolj, da nastopijo v Orijentu kot bogoslovci. Skoraj se zdi, da so navadni specerijski prodajalci, ki so si kupili s prihranjenim denarjem duhovsko čast, tako da zdaj lahko prodajajo poleg soli tudi bogoslovskae razprave. Slaba grščina, v kateri pišejo, jih izdaja, da niso nikdar poštene šole videli od znotraj. Kaj pa še-le vsebina? O tem le nekoliko.

Katoličani greše vsi od prvega do zadnjega s svetoskrunstvom, ker obsojajo Jezusa Kristusa v ogenj. Kako to? Po njihovem nauku biva Kristus v duši pravičnih. Ako pa ta pravični ne umrje popolnoma čist tudi vseh malih grehov, mora v vice in Kristus seveda ž njim. To je vendar samo po sebi umevno!

Katoličani provzročajo nemir v nebesih Kristus je kralj nebes in zemlje. Ker mu je pa iztrgal papež oblast na zemlji, se Izveličar vedno pritožuje pri nebeškem Očetu. Le kedar papež umrje, je zopet mir v nebesih, ki pa ne traja dolgo, kajti takoj volijo novega papeža — in nemir se začne z nova.

Rimski papež je oni dvorogi oven, o katerem govori Skrivno Razodenje. Poleg teh dveh ima še tri druge rogove: prevzetnost, lakomnost in čutnost.

Sv. Baziliju podvrže napačno mesto, da izhaja sv. Duh le iz Očeta.

Vse drugo bi še umeli le to presega slabi človeški razum, da je grški patrijarh sam potrdil tako bedarijo in ž njim še šest nadškofov.

Italija. Od Lukenijevega umora sem se Italija na vso moč trudi in si prizadeva, da prepriča svet, kako mrzi in obsoja takov zločin; kajti govornica o tem se širi od ust do ust, vlade se vznemirjajo, ko vidijo, da je večina najnovejših političkih napadovalec — Italijanov. Agesilas Milano, Pianori, Pieri, Orsini, Passenante, Caserio, Angiolillo, Lukeni in več drugih je že onečastilo svojo domovino — Italijo. Ves svet smatra Italijo za gnezdo lopovov in razbojnikov in dasi odločno, se zastonj upira Italija proti takemu mišljenju. Kralj Humbert in njegovi ministri ne morejo preboleti zločinstva, vsled katerega žaluje zlasti Avstrija. Ravno tako so stekali in jadikovali, ko je padel od italijanske zločinske roke Canovas del Castillo in predsednik francoske republike. Na vse moč načine skušajo svetu dokazati, da niso oni tega prav nič krivi. Kaj pa da, morilcu niso dali orožja na-

ravnost v roke, tudi niso privolili v umor, niti niso vedeli za žrtev pred ubojem. So li radi tega že brez krivde? So li odvalili s takim opravičevanjem vso odgovornost za zločine svojih podanikov? Naj le odklanja Italija odgovornost, odklonila je ne bo. Niso li pomagala Italiji skrivna društva, da je postala to, kar je danes? Zjediniła in okrepiła se je po zaroti in razbojništvu

Italija je poslala Napoleonu III. Orsinija in njegove tovariše z bombami. Italija ima na vesti boj proti Avstriji. Cavourja (t. Kavur) in Mazzinija. Italija je oropala papeža. Italijansko bodalo je umorilo neapoljskega kralja. V Italiji uživajo razbojnik čast in ugled Orsini in Milano imata javna spomenika. Njuni sorodniki dobivajo pokojnino iz državne blagajne. Italija se je posluževala tajnih društev; s političnimi zločinci si je okoristila; zločin in zločince je proslavila; ta Italija odbija sedaj od sebe Caserija, Angiolilla, Lukenija, prav tista, ki postavlja kipe morilcem kraljev! Katera zemlja je še rodila več razbojnikov, kakor ravno Italija? Kakoršno drevo, tak sad. Da postane zopet šola kreposti, naj obsoja svoje dosedanje postopanje, naj se odpove pomoči tajnih društev, ki snujejo le odpor in prevrat, naj pripozna svojo krivico, naj se odreče svoji politiki, naj daje narodu drugačen poduk. Sicer Italija niti pravice nima protestovati proti zločinom svojih sinov, ki le izvršujejo obrt, katere jih je naučila njihova mati. Jedino njena korist jo sili sedaj, da obsoja z drugimi državami vred umore, ki vznemirjajo Evropo.

Ko bi Italija prav premislila svoje stanje in svojo korist, uvidela bi, da ima sto vzrokov, da se pomiri s papežem. Da ji spravo olajša, ji je Leon XIII. prvi ponudil roko. Lukenijev napad, nesreča pri Adui, upori radi lakote, notranja državna zmedenost, ki raste od dne do dne, mejnarodni shod, ki se snide na predlog ruskega carja: vse to jo priganja, naj se pomiri s sveto stolico. Brez svete stolice je Italija le uporna država, katero mora obsojati ves katoliški svet in ki je izpostavljena vsem žalostnim posledicam domačih anarhistov. Od svete stolice je odvisna njena postavnost in njeno dobro ime. Izbira naj tedaj med Leonom in Lukenijem.

V Milanu je govoril v februarju 78letni župnik Jožef Pozzi o posvečevanju nedelj. Meseca julija je dal govore natisniti. Vlada je zaplenila ta uporni spis. H krati sta se morala zagovarjati pred sodnijo tako župnik Pozzi, kakor načelnik tiskarne. Sodnija se je izjavila, da ni nikakega prestopka. A uložili so priziv na višje sodišče; tudi tu so oprostili zatoženca.

Palestina. „Dormition de la Sainte Vierge“, katero je podaril cesar Viljem svojim katolikom, so že uknjižili. Posestnik je nemško cesarstvo, zastopa ga konzul Fišendorf. Posestvo stane 155.000 mark.

Jeruzalem. Nemška cesarska dvojica je došla v sv. deželo. Ker je bila vožnja po morji ugodna, vršilo se je do sedaj vse po načrtu. 25. m. m., ko ste stopili Veličanstvi na suho, je kazal toplomer 40° C. Zasedla sta voz, v katerega so bili vpreženi trije konji. Cesar sam je vozil po lepi ravnini, nato pa je zavil navkreber proti svetovnoznanemu karmelskemu samostanu. Drugi dan sta obiskala nemški konzulat in usmiljenke, ki se pečajo z oskrbovanjem bolnikov. Pot ju je peljala na to čez Jafo v Jeruzalem.

Povsod sta bila sprejeta z navdušenjem. Precej v Haifi, kjer je stopil cesar iz ladije, ga je nagovoril

katoliški misijonar. Cesar mu je odvrnil, da zagotavlja svoje katoliške podložnike svojega varstva povsod in vsak čas. Kristjanom svet kraj, kjer je stala hiša preblazene device Marije, kjer je ona stanovala po smrti svojega božjega Sina in kjer je tudi umrla (la dormition de la Sainte Vierge) je kupil sultan od neke muhamedanske družine in ga prepustil cesarju Viljemu. Cesar ga je podaril katoličanom, saj nima za protestante nikakega pomena. Nekateri listi poročajo zadnji čas, da sultan ni podaril cesarju Viljemu „la dormition“, marveč da je cesar ta svet za veliko svoto odkupil. Skoraj bi rekli, da Viljem ne namerava s tem činom nič drugega, kakor prilizniti se papežu in katolikom sploh.

Anglija sklepa, kakor se čuje, tajno zvezo s severoameriškimi zveznimi državami. Tega ne taji niti angleški ministerski predsednik niti general v ameriško španski vojski, Miles. Angleži upajo pridobiti na ta način Filipine. Taka pogodba bi bila zelo nevarna za svetovni mir, kajti gotovo bi se uprle vse velesile, ki imajo karkoli koristi od vzhodne Azije, ako bi Angleži res hoteli zasesti Filipine in večja vojska bi bila v tem slučaju neizogibna posledica.

Fašoda. Razpor mej Francijo in Anglijo je za sedaj poravnán in se ni bati vojske. To je slovesno izpovedal angleški ministerski predsednik. Akoravno je bilo znano, da so se umaknili Francozi iz Fašode in tako zadostili zahtevam angleške vlade, je vendar Anglija nadaljevala svoje vojne priprave tako hitro, kakor poprej. Ministerski predsednik je tudi to pojasnil. Rekel je, da ni mogoče kar na mah prenehati s pripravami, ki so bile ravno v najboljšem tiru. Rešitev Fašode-uprašanja je tedaj potrjena in angleškim pripravam ni pripisovati tolike važnosti, ako je res, kar piše „Times“. Ta list zatrjuje namreč, da je hotela Anglija s pripravami pokazati svojo odločnost, da je pripravljena do skrajnosti braniti svoje koristi v zunanji politiki.

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec listopad (november) 1898

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Ljubezen do siromakov.

b) Posebni nameni:

18.) **Sv. Odon.** Mir in jedinstvo med občinami in družinami. Okrevanje in povrnitev neke bolne matere k svojim otrokom.

19.) **Sv. Elizabeta.** Večni mir † cesarici avstrijski. Pospeševalci molitvenega apostoljstva. Pospeševanje društev ljubezni.

20.) **Sv. Feliks.** Da bi se rešili mnogoštevilni grešniki iz navade trdih vezij svojih strastij. Katoliška cerkev na Kubi, Portoriku in Filipinih. Denarne in stanovanjske zadeve.

21.) **Darovanje Marije Device.** Marijanske kongregacije. Gojenje svetega strahu božjega in krščanske požrtvovalnosti v otroških srcih.

22.) **Sv. Cecilija.** Preskrbljenje devic, katerih poštenje je v nevarnosti. Posvečevanje nedelj in praznikov. Cecilijanska društva.

23.) **Sv. Klemen.** Junaško zagovarjanje cerkvenih pravic in prostosti. Dosega dobrih duhovnikov. Več bolnih duhovnikov, redovnih predstojnikov in učiteljev.

24.) **Sv. Janez od križa.** Načrti sv. očeta. Več oseb v velikih stiskah in zadregah. Karmeličanski red.

M o l i t e v,

(ktero naj bi molili udje molitvenega apostoljstva.)

Gospod Jezus Kristus! V edinosti s tistim Božjim namenom, s katerim si Ti, sam Bog, Gospoda povečal nekdanj na zemlji s Svojim presv. Sercem, in Ga še sedaj neprenehoma v najsv. Zakramentu po vsem svetu do konca časov povečuješ, in du posnemam presv. Serce preblazene, vselej brezmadežne Device Marije, Ti darujem danes in vsak hip današnjega dneva vse svoje namene in misli, vsa svoja čutila in želje, vsa svoja dela in besede. (100 dnij odpustka enkrat na dan Leon XIII. 1885.)

Zlasti Ti jih darujem za duhovne vaje, kakor tudi za vse v tem mesecu in zlasti današnji dan udom molitvenega apostoljstva priporočene zadeve.

O sladko Serce mojega Jezusa, stori, da Te vedno bolj ljubim! Amen. (Vsakokrat 300 dnij odpustka; enkrat v mesecu, če se moli vsak dan, popolni odpustek. Pij IX. 26 listop. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje! (300 dnij odpustka vsakokrat. Pij IX. 1852.)

O sveti Jožef, predpodoba in varh častilcev presv. Serca Jezusovega, prosi za nas! (100 dnij odpustka enkrat na dan. Leon XIII. 1892.)

Sveti nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, bl. Peter Kanizij, prosite za nas!

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca. sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše detele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Dva tovariša, ki se podasta v daljno tujino, da bi srečno popotovala ter zdrava dospela v novo domovino.

Zahvala:

Bila sem v veliki nevarnosti; priporočila sem se Mariji za pomoč z obljubo, da uslišano prošnjo naznanim v »Danici«; nevarnost sem srečno prestala, zato se tem potom Mariji in sv. Ani najtopleje zahvaljujem. J. N.

Listek za raznoterosti.

Razglednice vseh ljubljanskih cerkva se dobivajo pri tukajšnjem knjigovezu g. Bonaču. Jedna stane 4 kr., vseh devet le 30 kr., s pošto 33 kr. Razprodajalci dobe 100 slik za 2 gld 50 kr. Fotografije so izvrstno zadete, zlasti ona stolne cerkve.

Knjige družbe sv. Mohorja so te dni začeli razpošiljati in sicer za letos po sledečem redu: 1.) goriška škofija, 2.) krška, 3.) tržaška, 4.) sekovska, 5.) somboteljska, 6.) senjska, 7.) poreška, 8.) razni kraji, 9.) ljubljanska, 10.) lavantinska, 11.) zagrebška, 12.) Amerika in Afrika. Družbin odbor prosi gg. po-

verjenike, naj pošljejo takoj, ko dobé avizo, na pošto ali železniško postajo, da ne bo reklamacij, ki provzročajo zamudo in nepotrebne stroške. Razpošiljatev se je letos zakasnila radi prekrasne knjige „Naš cesar“, ki je provzročila dvojno delo vsled svoje večje oblike in mnogih slik. Že sama ta knjiga bo vsakega uda razveselila, ker v njej najde mnogo lepega berila iz življenja našega preljubljenega vladarja. Pa tudi ostale knjige bodo vsakemu dobro došle, te so: Koladar za l. 1899. — Zgodbe svetega pisma. — Veliki katekizem. ali krščanski nauk. — Poljedelstvo. — Slovenske večernice, za pouk in kratek čas. Zares vse hvale vredno je ta tako marljiva družba in želeje, da se ji udje vsako leto bolj in bolj množe.

Pobožni otrok. Vsakdanje molitve in pesmi. „Narodna šola“ v Ljubljani je izdala to malo molitveno knjižico za šolarčke. Kakor vže naslov pove, ima knjižica mnogo lepega berila za otroke. Dobiva se pri „Narodni šoli“ in pri sledečih ljubljanskih knjigotržcih: Bonaču, Gerberju, Giontiniju, Ničmanu, Petriču in Schwentnerju. Cena kartoniranemu izvodu 15 kr., v platno vezanemu pa 20 kr.

Popolni postni pregled je podelil sv. Oče za petek, 2. decembra povodom cesarjevega jubileja in sicer za vse škofije avstrijsko-ogerske monarhije.

Uslišana molitev. Na praznik vseh Svetnikov umrl je v Št. Pavlu pri Preboldu občespoštovani kmet Matevž Škorjanc. Imel je lepo navado, kadar je poldne zvonilo, pri angeljskem češčenju vsakokrat dodati še jeden „oče naš“ za verne duše v vicah, drugega za srečno zadnjo uro, to dvanajsto, za milostljivo sodbo Božjo. Blagi mož je pač spoznal, da je bridko, če človek umira osamljen in zapuščen, in da je dobro in koristno, če se ob njegovi zadnji uri zbirajo okoli njega dobri ljudje. Dvanajsta ura pa jih navadno skliče skupaj, ako so razkropljeni po svojih opravilih. Previden s sv. zakramenti za umirajoče moli naš bolnik na god vseh Svetnikov epoldne še angeljsko češčenje z domačimi in kaj pobožno odgovarja: „Sv. Marija, Mati Božja, prosi za nas grešnike zdaj in na našo smrtno uro. Amen. Molitev je končana, končava se pa tudi njegovo življenje, ko še poprosi: „Zdaj mi pa mrtvaško svečo v roko podajte“. Dvanajsta ura je bila zadnja Molitev je bila uslišana.

Proti Lucheniju, morilcu naše cesarice, se je pričela obravnavati v Genfu, dne 10. t. m. Pred sodiščem se je obnašal jako veselo in ko je državni pravdnik opisoval njegovo zverinsko veselje nad groznim zlodejstvom, dejal je Luchenij: „Prav ima“. Izpovedal je, da je nameraval umoriti vojvodo Orleanskega in bi naše cesarice ne umoril, če bi imel tedaj v žepu 50 frankov. Peljal bi se v Italijo in ondi zabodel italijanskega kralja. To bodo sedaj že drugi storili, če bi on mogel, storil bi zločin še jedenkrat. Luchenija so obsodili v dosmrtno ječo. Po obsodbi je zapil: „Živela anarhija! Smrt aristokraciji!“ Poostreno mu bode s tem, da bode 6 mesecev zaprt v celici 6 metrov pod zemljo. Ležal bode na slami, dva dneva bode dobil samo suh kruh in vodo, in dva dneva navadno jetniško hrano. Za spremembo mu določijo čez nekaj časa delo v delalnici, potem se pa zopet z nova začne poostrena kazen.

V Vatikanu so upeljali električno razsvetljavo z vodno gonilno silo. Jako ugodno bo to zlasti za nekatere prostore, kateri so bili o slabem vremenu preveč temni.

Električen orkester je iznašel duhovnik Antonio Paganini v Milanu. Klavijatura je zvezana z instrumenti z električnimi žicami. Godala so: dvojne gosli, jedna viola in jeden violončelo. Sestava je jako umetna, a treba je tudi velike vaje, da se nauči nanj igrati. Paganini upa, da bo mogoče ta stroj še izpopolniti.

Zemlja se je odprla. Pred nekaj časa so je dogodil blizu Subotice na Hrvatskem naslednji čudovit slučaj. Neki kmet v občini Šandor je oral z dvema konjema na svoji njivi. Naenkrat se je pred njim odprla zemlja in mu je pogoltnila oba konja, samo plug je ostal na njivi. Oreč se je prestrašil in ni mogel verjeti lastnim očem, da je mogoče tako čudo. Toda ko je prišel bližje in se je prepričal, da to ni nikaka čuda, nego gola istina, konja sta padla v kakih 6 do 7 metrov globok propad. Eden konj je utonil v vodi, drugega so živega potegnili zopet nazaj. Najčudnejše pa je to, da je dotični kmet že trideset let lastnik te njive, pa se nikdar ni pripetilo kaj takega. Ljudje prihajajo sedaj na njivo, da vidijo ta čudni prepad.

Število prebivalcev vsega sveta po veri. Po najnovejših izkazih vseučilišnega profesorja dr. Jurašeka deli se človeštvo po svetu po veroizpovedanju kakor sledi: Rimsko-katoličanov 225 milijonov, grško-iztočnih 106 milijonov, protestantov 166 milijonov, ostalih kristjanov 8 milijonov, Židov 11 milijonov, mohamedancev 175 milijonov, brahmanov 215 milijonov, budhistov 121 milijonov, konfutsijovcev 301 milijon, schintoistov 14 milijonov, paganov 173 milijonov.

H katoliški veri se je spreobrnila znamenita švedska pisateljica Helena Niblom, kar je vzbudilo veliko pozornost po celi Škandinaviji. Sama je napisala članek z naslovom: „Cerkev, katero sem iskala in našla“, kojega je prestavil s primernim uvodom abe Delfur na francoski jezik.

Vse iz dobrega namena. Pobožen oče je postal pred vsakim imenitnejšim opravilom in se zamislil. Njegov sin ga je vprašal nekaj važnega in čakal precej časa odgovora. „Kaj pa premišlujete“, mu pravi, „zakaj mi takoj ne odgovorite?“ „Moj sin,“ reče oče, „pred kratkim sva cepila v gozdu drva. Si-li videl lovca, ki se je pripravljaj, da strelji? Kaj ne, nekaj časa je mirno stal, nastavil puško in meril. Jaz delam ravno tako, kadar se lotim kake stvari. Pazim, da ne izgrešim cilja. Vselej se vprašam, ali je to, kar hočem storiti, v čast Bogu in meni v izveličanje. Ako tega ni, vsa stvar ni nič vredna. Vselej dobro premislim, na kak način bom ta namen gotoveje dosegel. In dober namen da našim dejanjem še-le pravo ceno. Ako ga dosežemo ali ne, to je odvisno od Boga. Njemu izročimo vse svoje delo in opravilo in bodimo mirni, naj se zgodi karkoli.“

Umor. Na Francoskem so ubili 82letnega župnika in njegovo 65letno hišino. Župnika so dobili na hodniku blizu glavnih vrat z razbito glavo, deklo pa v eni sobi prvega nadstropja. Najbrž so to prej umorili, med tem ko je bil župnik v cerkvi. Ta čas so morilci ropali in nazadnje ubili iz cerkve vračajočega se župnika, ki jih je zasačil pri razbojniškem delu.

Dober poduk. Hlapec je imel nelepo navado, da je večkrat zvrnil vrček piva čez žejo. Nekega dne

prižene od napajanja domov. „Ženi konje še enkrat na vodo“, mu veli gospodar resnega obraza. Hlapec ga debelo gleda, toda na strogem glasu je spoznal, da ni šala. Godrnjaje je storil, kakor mu je bilo ukazano, pa kmali se vrne. „Kako je“, pravi gospodar, „so konji pili še enkrat?“ — „Nobeden“, pravi hlapec, „to pač že vsakdo ve, da živali nikdar ne pijo, ako niso žejne“. Gospodar pa pravi, smeje se: „Zapomni si to kar si rekel. Konji te uče, da je človek, ki preveč pije, bolj neumen, kakor živina“.

Maša za verne duše. Sv. Peter Damijan je izgubil že v mladosti stariše in prišel v hišo svojega brata. Ta je bil skop, zato se je Petru godila trda. Čevljev ni imel, obleka je bila vsa strgana in mnogokrat je truda in lakote zaspal. Enega dne najde nekaj denarja. Povpraševal je, čegav bi bil, a oglasil se ni nikdo. Premišljeval je, kam z denarjem; on je potreboval tako mnogege: čevlje in obleko bi bilo treba zakrpati, želodec ga je opominjal, naj ga nikar ne pozabi, ko je tako lepa prilika. Ne, pravi dobri dečko, za se ne maram porabiti denarja, in ga nese g. župniku, naj opravi sv. mašo za uboge duše. To dobro delo je Bog blagoslovil. Ravno o tem času se je primerilo, da se ga je usmilil drug sorodnik in ga sprejel kakor za svojega. Dal ga je v šolo. Peter je postal duhovnik. V poznejšem svojem življenji je rekel svetnik večkrat: „Ona sveta maša, ki sem jo dal brati za verne duše, mi je naklonila tolik blagoslov“.

Od mrtvih vstal. Na otoku Mikonosa je obolel nek mož in je umrl kmali na to. Prenesli so ga v cerkev, da ga duhovnik blagoslovi in odmoli molitve. Hkrati vstane mrlič iz rakve in opazuje z grozo svoje domače, ki so žalovali za njim. Ko ti zagledajo, da je oživel, začno bežati iz cerkve. On pa je šel domov, a dolgo je trebalo, predno si je upal kdo v njegovo bližino. — Mrlič je bil najbrž le dozdeven, morebiti vsled hudega krča.

Nedolžni — obešen. Na Ruskem so obesili l. 1892, nekega popolnoma nekrivega krčmarja. Zgodilo se je tako. Pri tem krčmarju se je oglasil trgovec in ga prosil prenočišča. Drugo jutro najdejo tujca mrtvega. Krčmar je trdil, da je umrl vsled srčnega krča in ni zdravniki niso našli nobenega znamenja nasilne smrti, a kljub temu so zaprli njega in njegove. Ko je zaslíševal sodnik krčmarjeve služabnike, sta izjavila njegov sluga in strežnica pod prisego, da sta videla, kako je krčmar po noči zadušil in oropal trgovca, denar pa zakopal na nekem kraji v vrtu. Na označenem mestu res najdejo novce in tako je bilo brezuspešno obupno dokazovanje gostilničarjevo, da je nekriv. Obsojen je bil na vislice in obešen. Oni sluga pa se je oženil s strežnico. Zadnji čas sta se večkrat sporekla in drug drugega dolžila krive prisege proti nekdanjemu gospodarju. To so slišali sosedje in javili sodniji. Ker nista mogla utajiti, sta priznala. Krčmar je imel navado, da je zakopal prihranjene novce na vrtu. To sta videla, ga okrala in pustila le 100 gld., katere so takrat našli.

Dobrotni darovi.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Gašper Vilman, župnik v Kolovratu, 10 gld. — Č. g. Franc Traven, kapelan v Naklem, 17 gld. 50 kr. — Č. g. župnik Lovro Kristofič 1 gld.